

Nepotpisani se dopisi ne tiskaju.
Preporučana se pisma tiskaju po 5
av. svaki redak. Oglaši od 8 re-
dakcije stope 60 krt., za svaki redak-
ciju 5 nc.; ili u slučaju opetovanja
na pogodbu sa upravom. Novci se
izdaju poštarskom naputnicom (as-
segno postale). Na administraciju
"Naše Sloga". Ime, prezime i naj-
blju poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vremenu,
to javi odpravljivač u otre-
vanu pismu, za koje se ne plaća
poštalicu, ako se izvana neplaće:
"Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Sljedećim rastu male stvari, a nešta sve pekvar. Nar. posl.

G O V O R

zastupnika dra. M. Laginje, izrečen u sjed-
nici dne 27. maja 1895. caren. viča u Beču.
(Konač.)

Citao sam u posljednjem broju lista "Fanfara" izlažec u Rimu, da će se do 26. junija sastati u Mletčim odaslanci austrijski i ugarski s talijanskimi u svrhu, da končano ustavore način zatvaranja (čepljene) talijanskih vina, što se uvoze u Austriju. Tko uzmre u obzir, da već daje talijanski vini končano dolazi u rezervorih, bilo željeznicah, bilo takovih brodovih, i tko je mnenje, kako što sam ja, da uprava uvoza vina u ladjavštarništvi načinu učinila takodje samo preostalo? (Pomoćna buka i vikanje) Molim Vas dakle, da se omeđašite na preostalo!

Dra. Laginja: g. podpredsjednica, ja ču brzo dovršiti, jer i onako neimam jaka glasa. Ali htio sam preostalo ovog predloga dokazati još samo sa nekoliko primjera. Htio sam dokazati, da je naredbom od 1. decembra smješena carina dozvoljena takodje onima vino, koja dolaze u ladjah-štarništvi, — taj će priznati, da jedno od poglavljivih pitanja još nije rješeno. Ne mogu dakle pojmiti, kako to može da bude, te jedna končana naredba bude već 8. junija proglašena, a da na 1. juliju stopa u kriještu, a tek 26. junija imaju biti u Mletčim razprave o končnom ustanovljenju načina o zatvaranju (čepljene).

Dalejn razlog za bojanjan, da ovaj predmet nije končano ustanoven, ili bar da neće ni od sada biti na posvemašnu zaštiti interesa naše privrede, nazadim u viesti, što ju donosi novina "Piccolo", koja je obično, a navlastito u pogledu Italije, vrlo dobro obavještena. U većnjem broju od petka 24. maja pisano je: — dozvolen g. podpredsjednika pročitati da — (čita): „La questione dei vini italiani. Ci telegrafano da Roma 24: Mi si assicura che dopo l'accordo intervenuto sulla questione dei vini italiani in Austria fra i delegati austro-ungarici e l'on. Miraglia, questi hanno ottenuto delle ulteriori concessioni, specialmente sulla questione dell'aboncato.“ Ta kratka njemački znaci, da je austro-ugarska vlada talijanskomu odoslanku dalaši daljuši popusta, meni ne razumljivih.

Gospodo wojo! Mi treba, da smo u tom načitu. Ali u nešto spomenutoj naredbi imade još vrlo značajnu. Dočim su naime u provedbenoj naredbi od avgusta 1892. carinski pogodovanju same ona vina, koja neimaju višu vinskičku, koju je obično, a navlastito u 15 objemnih postotaka alkohola, imputisalo se je u drugoj naredbi to stanovito za jednu vrst stalnoga vina, t. j. dozvoljeno je da je uz pogodnu carinu uvoz 4000 metričnih centa vina vrsti Marsala, a to naredbenim putem (Čujte!) i makar to vino imalo više od 15, čak do 18 objemnih postotaka alkohola. Tim se je nam, bilo od neznaja, bilo s drugog razloga, mawila neizreciva šteta, i to nozda zato, što je maximum uvoza takvih vina bio ustanovljeno na 4000 metričnih centa, nego zato, što po mojem osvjeđenju austrijske enriške oblasti nisu o tom vodile kontrolu ili ostali čemo tvrditi, jer oporba smetnju sredstvom, koje čemo svagde upotrebiti, da daleko držimo od naroda odredbe, bile jure, ili se imale izdati, kojtim se naši narodni politički, a osobito gospodarstveni interes ne gromačaju.

Timi riečima držim, da sam dostatno utemeljio preostalo moga predloga. (Dobre). Nein doista u ovoj visokoj kuci struke, koji bi oporbu postavila sebi za cilj. I ja pripadam jednoj oporbenoj stranci, pak ni naša svrha tjerati oporbu radi oporbe; mi smo radi oporbe i ostali čemo tvrditi, jer oporba smetnju sredstvom, koje čemo svagde upotrebiti, da daleko držimo od naroda odredbe, bile jure, ili se imale izdati, kojtim se naši narodni politički, a osobito gospodarstveni interes ne gromačaju.

To je sada priznato; pak ako se uzmre u obzir, da u provedbenoj naredbi neke strogo zakona mogu biti znamente ublažene, i da neki izrazi mogu biti vrlo pootvoreni, da paže, da se provedbenom naredbom može čak posve promjeniti pravi smisao zakona, kako ga je razumio zakonodavac onda inačica sveto pravo i dužnost poznati točno sadržaj naredbe, što ju se knjiži izdati. Za dokaz, da negovorim bez razloga, neki mi budu dozvoljene još neke opiske ob eroj točki.

U prvoj provedbenoj naredbi, ako se dobro spominjem od 10. avgusta 1892. broj 125, izdanoj skupa od tri ministarstva — to je nesreća — bilo je rečeno sve, kako mi valja priznati, što bi nam bilo moglo samo koristiti. U toj naredbi bilo je utrijetjeno, da se u austro-ugarsku u pogodnu carinu smije uvoziti samo vino, dakle nikakova mješavina, nikakova polu-vina, nikakovi špiriti.

Bilo je nadaju ustanovljeno, da se vino može uvađati u bačvati i bilo su navedene znake, koje u mi tekućemu da ima da nobi pala u vrst bačljenuog vina, likera itd. O kakvom uvozu u rezervorih i o ladjah-štarnah, nije bilo govora.

Tko bi se od gospode zastupnika usudio reći, da jo pod imenom „vino u bačvah“ onda kad se jo razpravljalo po osnovi, što je kusnijo zakonom postala mislivo vino u velikih rezervorih, ili čak u velikih brodovih? Nitko na to nije mislio.

Ali je izdanna druga naredba, koja je opomeo zakonskomu izrazu dala to značenje. (Čujte!).

Talijani su slišili, da im u tom pogledu budu dane sve moguće pogodnosti, samo da se ikoliko mogu pokriti zakonski izrazi. To su postigli onom drugom naredbom.

Izlazi svakog četvrtog dana u cijelom

Dopisi se poštama i poštama

Nefilijegovani list, neprimaju.
Predplatiti s poštama stoji 15
for., za seljake 22 for. na godinu.
Bazmjerno for 22 for. i 10 za pol-
godine. Izvan cijenice vise poštarske

Na malo jedan broj 5 novi.

Uredništvo i administracija nalaz
se u Via Farleto br. 14.

proličem, te bijaše prisiljen odustati od svake radnje. On uteče k mjestnom župo-upravitelju, dočim su zidari pobjegli odakle su dočali.

Proti izgrđenikom podiglo je c. k. državno odvjetništvo u Rovinju obtužujući javnog nasilja i tako bijahu povzani spomenutog dana u Rovinju na odgovornost.

Sudu je presljeđao savjetnik gosp. Zorrer, a sudci bijahu gg. Kimerlin, Devesco i Orlic. Obtužbu zastupao je sam državni odvjetnik g. dr. Chersich. Kao tunac za hrvatski, dotično talijanski jezik bijaše pozvan g. Moscarda.

Obtuženike branilo je 5 olvjentika, i to jedan iz Trata, jedan iz Buzeta i tri iz Rovinja. Od 87 obtuženih predstavilo se ih suds 82.

Evo, kako je sastavljena obtužnica državnog odvjetnika:

„Nazad 40 godina občinari Huma počeli su bili zgraditi, namjenjenu za stan župnikova pomoćnika; ta zgrada ipak nije nikada služila toj svrsi, jer nikada ne bijaše postavljeni pomoćnik u Humu, nego se upotrebljavala kao spremna za vanu, žito i druge darove crkve. Ključ je držao odnosno župnik.

Oko 7 godina natrag stanovnici Humu prikazuju oblasti molbu, u kojoj piše, da se otvoriti u Humu pučka škola sa hrvatskim nastavnim jezikom, a da se u njoj bude učiti takodje njemački i talijanski.

Mjeseca marca ili aprila 1894. talijansko školsko društvo "Legia nazionale" utemeljilo je i odmah otvorilo u Humu školu sa izključivo talijanskim naukovnim jezikom.

Rieštbom gorispomenute molbe

stanovnika Huma bijaše prihodjeno bezetskom mjestnom školskom vječu odlukom 13 aprila 1894. od c. k. kot. školskog vječa, da se dozvoljava podignuti pučku hrvatsku školu u Humu, a s uslijednjem odlukom 5. jula 1894. rečensoga c. k. šk. vječi, naložilo je rieštbom gorispomenute molbe stanovnika Huma da izvede sve one radnje i popravke, koji se su, uslijed redovitih nacrta i izkaza, pokazali potrebnimi za ulesiti gori spomenutu občinsku zgradu za školu, te da i ostati čemo tvrditi, jer oporba smetnju sredstvom, koje čemo svagde upotrebiti, da se nakon toga bezobzivno škola otvori.

Fran Flege, tada načelnik i pred-

sudnici bezetskog mjestnog školskog vječa

postoje prije poduzeo potrebite po zakoni izvede, i utvrdio pogodbu sa 5 zidara za

osvršenje muždih popravaka, podje dne 13. augusta 1894. sa petoricom poduzetnika

radnje u Humu, da započne radnju.

Malo kasnije nego unidje se Flege i

zidari u zgradu, čije zidove i pregrade

pregledavaše, sakupili se na trgu, uz koji

se zgrada nalazi, mnoštvo od jedno 200

osoba, koja odmah počeće nasrtati na Flega,

vikati i prijetiti: da oni (Humljani i sta-

novnici okolnih sela) neće dopuniti,

da se ta zgrada popravi, sve kad bi

došli zandari iz Buzeta i Roča; da će se

prije krv proliti, da neća slusati ni načelniku ni vladu; nadostavljajući slike

rijeti: „Necemo da orđe radite, jer je ovo

naša kuća, i mi smo ju sagradili; uzmite vasi orđe i nosite se doma.“

Flego, veoma iznenadjen prijetišnjem po-

naslanjem biesne svjetline, video da su i po-

druženici radnje ozbiljno prestrašeni, da

da je jedan od njih, Juraj Pauljetić

pobjegao, nastojaše svim mogućim sredstvi

utvrditi celtvrat sati, nebi li put umirio i uči-

no red opominjavaju one manhitne, da je

on a svom pravu, poduzimajuće kao načel-

nici i odoslanci c. k. kotarskog školskog

vječa radnje za popravak; ali njegove

rijeti ostalo bezuspješne, jer je svjetina ro-

gobovila sve većim biesom i zauzimala

prijetne držanje sve to odlučnije.

Flego bijaše primoran odustati od provedbe dobivenog pravila, odustati zidare i pobjegnje, da spasi vlastiti život, u župničku kuću kamo se je uklonio pred biesom naroda. Čim je Flego izšao, svjetina navali u zgradu i zatvori iznutra gredom vrata. Nered je još svrnilj tražao i Flego namjeravaše ostaviti Hum, kad dva obtuženika: Petar Gašpar Grabar i Matija Kalac počesse prijetiti mu rijetima: „nek se vrati drugi put, ali tad mu neće bit dovoljno dovesti sobom žandare iz Buzeta i Roča, i kroz se proliti prije nego za- počne nakanjenu radnju.“

Oni, u ostalom mirni i pošteni seljaci, nebi se nikada bili tako živo opri, da nisu bili nahuckani i navlaš podnjevi.

Zaliboze — opaza obtužba — ima ne samo gradovih i trgovinskih, nego i po najmanjih selih pokrajine, nemirujaka, koji ni sami nerazumiju što hoće, i neznaju razlučiti koristno od škodna, a ipak, nezna se zašto, drže, da moraju hukati u ovih težkih vremenskih narodnih razmiračica, one, koji pripadaju jednom plemenu, na prijedajući drugom, poticati već obstojeće mržnje, izazivati demonstracije i neprijateljstva, mržnju i prezir protiv svemu, što javne oblasti odredi.

U našem slučaju jest obtuženi Mate Gherinich rečeni Britočko onaj, koji je izmislio i udesio oporbu proti Flegu, s razloga, što on, privrženik talijanske stranke, nije podnijeo hotio, da se u Humu podigne hrvatska škola, sasvim, da ova bude određena od iste školske oblasti.

Njegov sin Ivan, jedva u osamnaestoj godini, neoženjen, neimajući daleko koristi uplatiti se u školska pitanja, jer bez djece dažnije polaziti školu, podponzog da je uspiješno u težkom poduzeću, davši izgrđeniku nekoliko brenta vina, da između suda grla i da mogu i nadalje prosvjedati, groziti se i vikati.

Izgovedio je Mate Gherinich-Britočko, da je on sakupio skoro sve izgrđenike u jutro kad se ovo dogodilo, i da jih je podnjevi, kako se imaju oprijeti Flegovoj rudi.

Takodjer je izgovedio Ivan Gherinich-Britočko, da je stavio na razpolaganje izgrđeniku mnogo vina iz vlastite konobne, da tako poveća srčanost i bezobraznost istih.

Svi obtuženi pak bezobrazno priznaju čine njima pripisane, i ne samo dopuštaju, da su ono činili, zašto ih se traži, nego se tražata za slavu i junačtu. Lvališće se nekako onim djelom, koje jim je malo častno. Da su primjene Austriju od nagle pogibelji, nebi se stalno tako slavljivo solidarnim izjavljivali u svemu svojem djelovanju, kako se izjavljaju u ovom slučaju, gdje se rati napokon o milosti podijeljenoj jim od oblasti.

Ali svi prisutni nisu sudjelovali kod prijetne protimbe, tako je valjalo pozvati na odgovornost samo one, koji ili svojevoljno izjavile, da su začetnici, ili koji bijaju naznačeni takovim od svjedoka.

Gledje kazneno označene čina, taj valja bez dvojbe okrititi jasnim nastojjem, predviđenom po §. 81. k. z. i odnosno sakrivnjom istog zločina uslijed ovih razmatranja:

Flego je radio kao uredovna osoba, hoteć u svojstvu načelnika mjestnog školskog vječa.

Cilj oprieka bio je zaprijetiti izvršenje službenog naloga Flegova, što isti obtužnici potvrđuju. To izvršenje bje i u istinu zaprijetio.

Oprieka je slijedila sa pogibeljnim protinjima; jer većim velikim broj izgrđenika, odnjećnost istih, kojom vodiš akciju, opetovanje oprieko dosta dugog, istolobna prisutnost na mjestu tako brojne svjetline, prijetnja neprekidno izricana, što samo po sebi sadržava zlo, prijeti životu i žarljivoj; upokonoklosti, u kojih se čin dolgodje, doprinose bez dvojbe, da se moraju smatrati pogibeljnim prijetnje izrečene, jer je svatko iz cijelokupnosti mogao držati

vjerojatnim, da će se odmah pretnje u čin pretvoriti.

Iz svih tih razloga obtužba prikazuje se opravdavaju.

Obtuženi došli su zajedno vlakom u Rovinj, te sa kolodvora u grad stupali kamo vojnici viču: *Viva l'Istria!*

Glavničnog obtuženika Mateja Gherzinica nebiča na razpravi. Obtužnica označuje njega kano začetnika i prouzročitelja opisanog izgreda. Na razpravi pročitana je njegov zapisnik stavljena pred kotarskim sudom u Buzetu. Tuj izjavljen, da izgrednici nebičaju nesugovoreni ni dogovoreni, već da se sabrave svojevoljno i složno neprekoračiv zakonite medje.

Iza toga bijahu preslušani svi prisutni obtuženi.

Skoro svi preslušani izpoviediše jednako iztičući solidarnost sviju za sve što bijače počinjeno. Takova izjava priprištih i neukih sejaka morala je svakoga uvjeriti, da bijahu svi ti izgrednici dobro podučeni, šta i kako će na sudu govoriti.

Na temelju preslušanja prvog dana odlučao je državni odvjetnik od obtužbe naproti 18 obtuženika. Sliedećeg dana odlučuo je da dalnjeg postupanja proti 14. Tako bijače kući poslanih 32. Proti ostalim predložio je, da se postupa radi javnog nasilja, eventualno radi pobune i radi prestupka po §. 314. t. j. pačanja u izvršavanje javne službe.

Prelušano bijaše i pet svjedoka od strane obtužbe t. j. gosp. Flego i četvorica zidara. Svi ovi potvrdiše u svemu glavne točke obtužnici.

U nedjelju u jutro izrekao je sud odsudu pošto su branitelji dan prije govorili na obranu svih obtuženika.

Sad je posve riešio od obtužbe još daljinjih 18 obtuženika. U svemu bijaše dakle od 87 obtuženih, riešeno obtužbe 49.

Odsudjeno ih bijaše u svemu 38, i to na temelju §. 314. t. j. radi prestupka, što su se oprieli službenoj osobi u izvršavanju njezinih odredba. Od tih dobili su tri zatvora 14 dana; jedan 12 dana zatvora; petnaest 10 dana zatvora i devetnaest 7 dana zatvora.

Kako izvješćuju talijanski listovi učinila je ta odsuda na mnogobrojno talijansko občinstvo u Rovinju najugodniji utisak, jer da se jo očekivalo veću pedepsu radi javnoga nasilja, dočim su svi kaznjeni jedino radi prestupka.

Občinstvo čestitalo je odsudjenim, koji da su se ponici za čitave razprave zamjerno solidarnimi.

Jedan od ovašnjih talijanskih listova ide dapače tako daleko, da u svojem užitu radi blage pedepsu i zbog solidarnosti obtuženika od veselja kliče: *Ova je razprava druga pobjeda talijanskog življa u pokrajini.*

Mi duduše neznamo u čemu saстоji ta hvaljena talijanska pobjeda, niti koji je pobjedjenik, jer bez njega neima pobjede.

I nama je milo, da je sud blago kaznio nesretne Humljane, jer su oni samo oruđje u rukama bezdušnih talijanskih agitatora i smutljivaca. Pravi krivac ostao je nekažen, jer je mudro sakrio ruku nakon što je bacio kamen smrtonje medju priproste i neuke sejake.

On jih je duduše podučio neka se izjave solidarnimi za ono njihovo nedjelo i neka se i na sudu izjave proti hrvatskoj školi, ali sudbeni tučač za hrvatski jezik, bez kojegu se nisu mogli proći tobožnji Talijani Huma, oborio je ujusajajnije sve one tlapnje ugrijanih gospodskih glava na Buzetinu, koje bi htjele umjetnim nadnom od Humljana Hrvata učiniti preko noći Humljane — Talijane.

Duboko žaleć, što se nije došlo

tečajem iztrage i razpravo u frag pravom kriju humskih izgreda i svih narodnostenih spletaka na Buzetini, želimo iskreno, da bi ova blaga sudbena pedepsa osviestila i opametila zavedene Humljane, kojima se služe naši narodni protivnici u nečiste talijsko svrhe.

Slušaj pobre...

Kukala je sirotica Istra
Do dva tka isplakala bistra,
Gola, bosa, nemoćna i bledna
Gladna kruna i vodice, žedna.
Sirotica od svih ostavljenih
Ko pastorka crna zapuštena,
Lila suze od nikuda glaza
Ni pomoci, a kamo li spasa?
Tudji sinci bezdušno ju thlače
Ona plache svednevice jače!
Slušaj, pobre, koji znades naški
Naški jezik prekrasni hrvatski:
Jecaj čula vila sa oblaka
Do dva kršna podluga junaka.
Jedno bio biskupe Dobrila,
Drugo bio — majčica mu mila
Tužne Istre sokoljeni sinko
Po imenu Vitezčen Dinko.
Stali oni posred rodne grude
Kupit braće, da narod probude!
Jedan grmi posred Beća zlata,
Da u Istri imade Hrvata,
Drugi zmlju prosvjetnicu pal,
Da se s Istru gusta magla svali.
Magla biješ, a narod se budi
Cieloj Istri nova zora rudi.
Njino sjeme pusto ne ostalo
Diglo se je veliko i malo...
... Zemlja kruje biskupa Dobrila
U svom ermom u grobnomre krila,
Ostario Vitezčen Dinko
Tužne Istre najvredniji sinko.
Al se digli pobornici novi
Sve junaci i sve sokolovi,
Al nad svima džuž mužke glave
Ilij Laganja, Spinčić Vjekoslave.
Brane Istru gvine, mili rode,
Puti ka tkuje do slobode.
Bog ih živi još stotinu ljeta
Sve na diku hrvatskoga sveta,
Složno brodo naša gla bratska:
Bog ih živi, živila Hrvatska!
Naprije s njima! — svršilo je pjevo,
A vi, braće, zdravo i veselo!

R. Katalinić Jeretov.

Franina i Jurina

Fr. Ča biš reka, kako se vidi onim u Tinjanu, ki su raznji brusili, a zec je još tekal po drage?

Jur. Bržni, rado bih u bit stram, ali se činiju, da ni, nego se kuraju jedan s drugim, ter se smiju po sili i viču „Vija“ mjesto „Piva“.

Fr. Tako valja, viči zač nedaju drugo pit brez soldi, ma naši govore, da negredu vija, nego da te ostan, a kemu ih na mod, neki slobodno čini fagot.

Jur. Dragi Frane, ča deš:
prazni mili slabe srirale,
grbave nogu oko sljepe,
brisav stabla hile hale!
nemož skakat drugo lepo.

Cobani Matki rovu zaludo,
Gospodarića nitko nemari,
Vicici silni čili u ludu
Za njim stoji budalo sturi.

Vlajo sivi spod brka se smije,
ko delši se tjesi i sluša,
da izrođ sam tije
jer još prodanib duša.

Fr. Ma takovim uistarom bih i ja vspil „Vija!“, da vas ni ljudi nevide.

* * *

Jur. (s vrčićem u ruci jedva so drži na nogah) Danaska je naš samanji.

Ariva naš deputat sijor Krajans!

Jur. (dolazi) Ti si ga Frane dobro čapal.

Fr. (nudec mu piti) Ariva sutle! Fraja! Piš! Otako se dobro stoji. Altroke Žicic!

Jur. Ma ča ti jo to danaska?

Fr. Ča nešas, da smo zbirali za deputata vlasnika Krajana — još ti jo i rod. Kriči dunkve i ti Ariva!

Jur. A ki ga djevar pozaja. Može bit je to on va bncičkoj beriti?

Fr. Judo da...

Jur. Pak ča jo on za to?

Fr. Tr jo učil vi vašoj vižitadi i hoj, pitat samo Brgudam, čes vidit, da on zna više nego pol ţkoju.

Jur. Kad je tonu tako, tribi da mu i ja kako svome patrioti nazdravim, (Franina mu podaje svoj vrč zbijljive se) Ariva naš deputat sijor Krajans (nesvrši jer se ranj srušio Franina i obojica se nadaju u blato.)

Različite vesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Sabrano kod veleč. g. Drag. Turkovića na Jelenju prigodom otvorenja novih orgulja 8 for. 65 n. Šalje And. Pobor, kapelan, Kukuljanovo. — Veleč g. Ante Nedvđ, župnik u Sterni, žalje sabranih 5 for. na Duhovski pone dječjak na Građinu. — Od 15. aprila primio je tajnik družbe našu: Ivan Prebilic iz Pasjaka darovan 1 for. Uprava „Novinu“ poslala je 4 for. sakupljenih po g. J. Spanoviću u Brodu na Savi prigodom poruka gospodjice Marije Zdjelarović s gosp. c. k. nadporučnikom Kamilom Smrček. Drag. Smokvina poslao 3 for. 85 n. vče, sakupljenih po gospodjama i gospodjicama drazkim. Uprava „Novina“ poslala je 10 for. darovanih po hrv. stenografskom društvu u mjesto vienca na odar pok. g.dje Marije Miholić. Anton Turato, krojač u Omisiju poslao je 16 for. 38 n. vče, a darovaše N. N. 5 for., Petar Grego 50 n. uplatio u ime članarine za g. 1895: Antun Turato, Toma Grego, Niko Jederlinić, Luka Turato, Niko Baffo, Niko Jederlinić krojač, Niko Baffo posjednik, svaki po 1 for. Niko Grego i Ivan Maracic svaki po 2 for., ukupno for. 16.50, odibiv poštarski trošak od 12 n. rest. 16 for. 38 n. vče.

Dne 20. jan. 1895 na imendan gosp. Župnika u Baderni sabralo se 9 for.

Našim čitateljima! Koncem ovoga mjeseca izlaze mnogovi od naših čitatelja predplata za I. tečaj ove godine. Mnogi od njih nisu nam postali jošte ni novčani za tek. godinu, a inade i tukovih, koji nam duguju predplatu za jednu i više godinu.

Ovim molimo jedne, druge i treće da čim prije svoju dužnost učiniti izvole, a da uzmognemo i mi naše obaveze na vremje i redovito poravnati.

K proslavi 25godisnjice „Naše Sloga“. Posebni odbor, izabran od kluba hrvatsko-slovenskoga na zemaljskom saboru u Počeru za proslavu 25godisnjice „Naše Sloga“ izdao je sljedeći:

Poziv
na
proslavu 25godisnjice
obštanka časopisa, Naša Sloga,
koju će svetkovati u četvrtak die 27. juna
1895. u Trstu.

Podpisani mole ovim sve bitše i sadašnje suradnike časopisa „Naše Sloga“, da im izvole pomoći sa svojimi sastavci ukrasiti broj „Naše Sloga“, koji će izdati onog četvrtka u srećanom rulju.

U Trstu, dne 8. junija 1895.

Odbor za proslavu dvadesetpetgodisnjice „Naše Sloga“.

Predsjednik: dr. Gustav Gregorin; tajnik: Matko Mandić; blagajnik: dr. Josip Abram.

Program:

1. Dne 27. junija 1895. u 8 sati u jutro čitati će se sv. misa u crkvi sv. Antuna novoga u Trstu za pokojne utemeljitelje lista „Naše Sloga“.
2. U 9 sati jutro sastanak pouzdanih stranaka i prijatelja našeg lista prostorijah „Slavjanske Čitalnice“, Via St. Francesca br. 2.
3. U 1 sat poslije podne skupni objed ili banket u Čitalnici.)

) Kod sastanka moći će sudjelovati same one osobe, koje su na vreme prizvane za to ulaznicu, kojo se dobiva kod uređevaca „Naše Sloga“.

) Kuvert na banketu za osobu stoljata će i for. viza. Za banket valja se priglasiti uredništvo „Naše Sloga“ najkasnije do 28. junija t. g.

) Naši izvjesni prijatelji smali bi da na vremenu prijaviti i radi stanu.

Premješćenja i imenovanja: Savjetnik kod okrugnog suda u Rovinju g. Franci Ćodrig premješćen je u istom svojstvu k zemaljskom sudu u Trstu. — Tajnik zem. suda u Trstu g. dr. E. Bognoti i Fr. Picoli imenovan su savjetnici i to prvi kod zem. suda, a drugi kod trgovacko-pomorskog suda u Trstu.

Za družbu sv. Cirila i Metoda. Veleč. g. urednički list ova par redaka:

Na 5. srpnja (julija) slavi sv. naša crkva blagdan sv. Cirila i Metoda, te bogosluhe braće, prave apostole, koji prvi razširile loprovjete i vjere među Slavenima. Mi Hrvati moramo na taj dan još izkazati već potast svetoj braći, jer smo u Istri pod njihovim okriljem dili družbu sv. Cirila i Metoda, da obrazimo našu malenu dječiju od razaredjenja, da još sačuvamo najkrasniji amanci, majčine jezik. Najljepše će svaki Hrvat počiniti uspomenu svete braće podari li na taj dan koliko može za družbu sv. Cirila i Metoda, a da Bože, da to darivanje predje u obitacu.

U to ime polaže 2 krama i molim slavnu uredničtvu svih hrvatskih novina, da preporuči ovaj moj predlog svim rodoljubom. Zadar, na dubove 1895.

R. Katalinić-Jeretov.

(Preporučam i mi najtoplje svim prijateljima naše sirotinje ova plemenita namisla, koja se je juvre ukorjenila među braćom Slovenskom i koja je naša već u našoj Istri živa odziva. Op. uredna)

Mildari za pastraste Ljubljancane. G. pop V. Premuda, Punat otok Krk, šalje 2 krama za pastradale.

Is Dobrinja pišu nam 1. t. m. Ovašačne občinsko zastupstvo u svojoj sjednici od 20. t. m. zaključilo je, da se pri pomoći potresom stradale Ljubljancane po svojim siromasnim silama sa 10 fr. Osim toga na predlog obč. načelnika sakupilo se među zastupnicima slične iznose: Anton Barbalić, načelnik 1 for. Ivan Grdović, savjetnik 50 n. Niko Crvić, sav. 50 n. Fraze Radić, sav. 30 n. Tome Matišić, sav. 30 n. Anton Kirinčić, zastupnik 20 n. Ivan Kirinčić zast. 50 n. Jakominić Ive, zast. 20 n. Justinić Anton zast. 20 n. Ivan Pavadić, poslužnik 15 n. Ivan Mahulja, tajnik 55 n. Ukupno 14 fr. 50 n. vče.

Gosp. Fran Škalamera, Bersec, šalje 3 for. 40 n. darovaše: Niko Pajalić 1 kr. Josip Garazić 1 kr. Ivan Galović P. 40 n. Fran Škalamera 1 kr. Občina 1 for.

Kastav. Na oglas glavarstva občine Kastav poslagot av županom radi milodara za Ljubljancane na stradane potresom do sada bijase ubrano u ozdo navedene županijah i pridruženih občinah, i to u županijah: Pobri 19 for. 60 n. Bregi 19 for. 97 n. vče, Blažići 15 for. 93 n. vče, Rukavac 11 for. 14 n. Puži 28 for. 90 n. vče, Brgud 17 for. 42 n. vče, Jurdani 13 for. 20 n. vče, Spinčići 18 for. Zvoneča 13 for. Jušići 12 for. 25 n. vče, Studena 5 for. 20 n. vče, Hosti 17 for. Sruki 11 for. 05 n. vče, Klaua 43 for. 26 n. vče. Kastav 13 for. 90 n. vče, posebno od odbora čitateljica 44 for. 15 n. vče, Matulji 22 for. 40 n. vče gospod kapelani iz Rukavca 8 for. doljni Rukavac 12 for. 19 n. vče, Recina 6 for. 28 n. vče, Saršoni 20 for. 34 n. vče, Kučeli 8 for. 06 n. vče, Perenici 32 for. 66 n. vče od občine Kastav po odluci zastupstva 60 for. ukupno 439 for. 48 n. vče. Ove nove primjile glavarstvo i poslalo kroz sl. c. k. kot poglavarstvo u Voloskom na svoje mjesto.

Iz carevinskoga višča dne 10. juna. Tržače pokazuju se i u interpretaciji i prešnom predlogu g. eže osjegar, draživa „Austria“, gdje da manjka 1 milijun i 290.000 forinti, što vlasti tako sumnji, da se je bio prečinio neki pokojni ravatelj, i što bi pak imali plaćati po 20 po sto uni, koji su u dražtvu ulagali, a ulagalo da jih je i po našem uredničkom predstojniku. Prešnost predloga je većina odblačila. Budi je strašno buna skupština tog društva. Radi predloga podložbara o izbornoj reformi bilo je još veliki demonstraciju u Prateru, u Pratersternu, u gospodskoj ulici i pred parlamentom. U Prateru bilo je došlo do 10.000 radnika. Drugud manje. Bilo je okršaja između radnika i u policiji. S toga je danas dr. Pucić uz odobravanje moguće predsjedniku, kako može dopustiti, da bude parlament obveznut od vojske policija. Obstrukcija tjerala se i to je danas, dostačno. Njihova sjeđnica na lipniji d. dr. Katalinić i dr. Pucić. Prima svrši sjednica došla je u razpravu prešnost predloga dra. Pucića, da se našimo predložio razpravi već jednom proraziti za godinu 1895., za koju već vlasti će u mjesecu troši. Govorili su osim dra. Pucića, dr. Gesmann i dr. Lueger. Između njih i predsjedniku, a drugih zastupnika bilo neviđenih prizora i nečuvanih rješi. Sve je nekako prema stazu i položaju, u kojem

zivimo. Čitate novine, i vidit ćeće. Kad se još ponekle smirlo i odglašalo, onda su se čitale interpelacije, među njimi i ona začela Spinelli i drugova gledje postupak sa listi- uam olane podgradske.

Odsudjen talijanski agitator. Iz Voj- lanskog pišu nam, da je bio od tamnijevega suda odsudjen na 7 dana tamnica poznati talijanski agitator u Lovrani, imenovan Kobula, radi utvreda poštuju, nanesene vrlo čestitomu svećeniku i kapelanu u Lovrani veleć. g. J. Habatu.

Għċini izbori u Podgradu. Napokon Nakon 45 ċeduna bijaše napokon prisiljeno občinsko upraviteljstvo u Podgradu razpisati občinske izbore. Mjesto G. ċeduna nakon razputa zastupstva, kako zakon propisuje, trebalo je 45 ċeduna.

Izbori će se obaviti dne 2. do 6. juliha t. g. Mi ġemix se još vratiti na predstojeće izbore u Podgradu, a za danas donasam po „Edinosti“ jedan zapisnik, koj je zasluzio, da u cielesti sačeva dalekom potomstvu:

Br. 1048 prepis VIII ZAPISNIK

sastavljen kod glavarstra občine Podgrad 7. junija 1895.

Prištini podpisani.
Svojeroljno pristupi gosp. Slavoj Jenko, zem. zastupnik iz Podgrada kbr. 50 teži pregledati odnosno prepisati listine za predstojeće obč. izbore.

Upriatelj g. Stjepan Žadković izjavlja, da toga nedozvoljava s razloga, jer bijuhe listine već jednom prepisane od proturstava, a sada da će dozvoliti prepis samo svojoj stranci.

Slavoj Jenko v. r.

Zaključeno, pristupano i podpisano
Omahan v. r., tajuj. Žadković v. r.

Da ovaj prepis posvje odgovara izvorniku potvrđuje

Glavarstvo občine Podgrad 7. junija 1895.

L. S. Žadković.

Ovome netreba tomača!

Odgovor na pritužbu proti izboru iz bernika u porečkoj občini. Birači te občine pritužili su se proti izboru izbornika, obavljenu dne 25. i 26. aprila t. g. u Poreču. Da tu pritužbu odgovorio je c. k. kotarsko glavarstvo slijedeće:

„Uvažajući Vašu pritužbu podnesenu na visoko c. k. namjesničtvu u Trstu u poslu izbora fiducijskog mjesto občine Poreč, priobčujem Vam, da je podpisano pritužbu podvrglo strogomu pregledanju, te točno razvilo koliko izborno listine toli listine o glasovanju.

Uzevši u obzir izključenja i pripuste birača, koja podpisano smatra nezakonitim, obnašlo je, da izabrani fiduciari imaju još većinu od triju glasa.

S toga razloga kotarsko poglavarstvo ne može odustati od svoje odluke 2. t. m. kojom bijaše potvrđen, u smislu §. 33. saborškoga izbornoga reda, izbor izabranih fiducijskih mjesto občine Poreč.

Što se pako tiče Vaše želje, da bi Vas se dala na uvid listina o glasovanju, visoko c. k. namjesničtvu nije obnašlo zadovoljiti toj molbi, budući da nije utemeljena u zakonu.

O tom se Vas obavještenje uslijed uloga visokoga c. k. namjesničkoga predsjedništva u Trstu 7. maja t. g. br. 977/P.“

Stvarno mi neopazašo komu tomu odgovorni drugi, nego da se je kod oglasa uspjeha izbora reklo, da ima talijanska lista izbornika većinu od 50 glasova, da je dakle c. k. kotarsko glavarstvo obnašlo 47 nezakonitih slučajeva kod izbora izbornika u Poreču, drugimi rечima, da je iztorna komisija u Poreču, u kojoj je bio i c. k. izborni komesar, 47 birača, bud hrvatskih nezakonito odbacila, bud talijanskih nezakonito pripustila. Kakve su to nezakonitosti bile, te c. k. kotarsko glavarstvo nekaže. Svakako ved broj nezakonitosti pokazuje kakav je cvjet talijanske istarske „svite kulture“. Bilo njim na čast, kao i na slavu obstojuostim, u kojih živimo.

Hrvatski jezik kod finansijskih oblasti u Istri. Zastupnici dr. M. Luginja, prof. V. Spinelli i drugovi stavlju u sjednici od dne 7. t. m. na ministra finančniju i carinsku vječnu sliedeću

Interpelaciju.

Usprkos jasnim ustanovama državnih temeljnih zakona, kojim bijaše ravnopravnost jezika i narodnosti raznih pišmena u uredu, u školi, i u obči u javnom životu zajamčena, i uspor posebnim naredbom i odlukom, koja bijuhe obzirom na složbenu uporabu različitih u Primorju običajnih jezika opetovo izdane i poštevane, podaju još uvič pojedini na žalost mnogi činovnici finansijske uprave u Istri nezakonit postupanjem povoda opravdanim pritužbam od strane slavenškoga pučanstva

Da ovo podkrije pismo samoj jednou primjerom, priznemo ovdje 28. opomenice, koje bijuhe nedavno od c. k. porečnog ureda Motovun po jedinstven stanovnikom mesta Topolovac poslane; ove su, kano i sve ostale opomenice izdane od rečenog porečnog ureda izključivo u talijanskih i njemackih tiskovinah i izposjene u prvo navedenoj jeziku. Jasno je, da Topolovac nije talijansko mjesto, ta da njegovi stanovnici: Radin, Bumbić, Markežić, Saule, Beškin, Stančić itd. nisu Talijani.

Pošto su se naslovnicici bude prigovor u izputlju primiti opomenice, izdane im u u tradjen jeziku, nastojalo se od nepozvane strane pojedini od njih tim pretražiti, sa čime im zlo proći, nebuli li se zadovoljili sa opomenicami u talijanskom jeziku sastavljenim. Markežić Antun pok. Antuna, nazvan Bužić, Mejak Antun pok. Antuna i Markežić Miho pok. Antuna, nazvan Bužić, znali bi o tom publike izkazati.

Ni nepošta se tako jedino sa opomenicama, nego i sa svakojakim platežnim načinom, porečnimi knjižicama, manirima itd. te se u pokrajinu običajni hrvatski jezik u nekoj potenciji ureda sasvim, kod drugih skoro posve mimoizazi. U Istri ide se dupata tako daleko, da je jedan porezni činovnik, koji pozna inače podpuno hrvatski jezik, otvoreno izjavio, da sa tim jezikom neće nikada poslužiti.

Podpisani smatraju se radi toga prisiljeni postaviti na njeg. preuzvišenost ministra finančne upite:

„Hoće li njegova preuzvišenost ovde priložene i sve druge slavenškemu pučanstvu porečnog ureda u Motovunu i ostalim uredima Istre, tečijem godine izdanih opomenica proglašiti nezakonitim, te dotične uredi uputiti, da se kod izdavanja novih opomenica složi u pokrajini običajnim jezikom dotičnoga pučanstva?“

„Jo. Je li njegova preuzvišenost pripravna posavjeti na najstrožju odgovornost sve one, koji su u državno-finansijalnoj službi u Istri, državni i temeljni zakoni zajamčena jezikovna prava hrvatskoga naroda, te dotične zakone, naredne i druge ustanove, do sada bezkažneno mimoizlazi?“

U Beču, dne 5. junija 1895.
Dr. Luginja, Spinelli, Blaskini, Dapar, Perić, Haječ, Sokol, Šehol, dr. Sláma, dr. Vašák, Konič, Brezovský, dr. Brzorád, dr. Lueger, dr. Gregorec, Steiner, Eim.“

Razprava pred okružnim sudom u Rovinju proti izgradnjem u Gologorici... U ponedjeljak dne 19. t. m. započeta je pred okružnim sudom u Rovinju razprava proti nekojim Gologoričanom, Pazincem itd. koji su sudjelovali dne 22. jula 1894. kod poznatog izgreda u Gologorici. Kako je poznato, došlo je rečenog dana iz Pazina više mladića sa glasom u Gologorici, da toboz tomo pozabave, a u istinu, da izazivaju tamošnje mirne naše občinare i da agitiraju za občinske izbore, koji su se imaju do nula za mjesto občine Pazin obaviti.

Pazinci unidješe u Gologorice sa glasom na čelu, koja je igrala poznata izazivajući i naš narod vrednjajući talijansku pjesmu: „Lussè pur che i canti o subi...“ i učilične kano malinuti „Vita l’ Istria“ „Vita Moncalvo“ (prevod od Gologorice) netko dapače i „Vita l’ Italia“. Od strane naših netko je odgovorio izazivajućem sa živio, kad su se vracali u Gologorice i na to jo nastala svenčna gungula, kod koje je došlo do šaka i do krvi.

Družavno odvjetništvo tuži 17 osoba sto iz Gologorice, što iz Pazina, koji su se učilične kano malinuti, da milog nam bogumarskih rječi: „ke parkerija že krešte“ izrečenih u crkvi sudrugu svećeniku, koji je čitao sv. misu, nu kažjan nemajući biti za to nego od onog, koji je na to pozvan i ovlašten.

Izazvane seljake iz Gologorice brane odvjetnicu gg. dr. M. Luginja i dr. D. Trnajstić, dočim brane Pazinice talijanski odvjetnici.

Ob ovoj razpravi donesti ćemo u budućem broju tečnije izvješće.

PS. Naknadno doznamjemo, da gg. odvjetnici Luginja i Trnajstić nisu mogli na Rovinju stana, da jim je dapače već nadjen stari budi zadnji čas odzakan, i da su morali prvič dana poslije razprave uči prespanje u Palu, te odatle slijedećeg dana vratali se opet u Rovinju.

Zar nisu to dini odnosaji u sjedištu okrugnog suda u Rovinju, kao što u obči u tužnju našoj Istri?

Sa otoka Lošinja 28. svibnja. Komendija, koja je počela u Poreču poznatom glavnom talijansku u saboru, dovršila je ovih dana, novim izborima.

Kvarnerške vanjske občine kužaše u brk putovnicu: Oš grivo, uja za te ovo milivo. Na četiri graditca izabroša talijanske, ne toliko što su izbornici njihovi pristaše, nego to što su naši neće, da se u to prte budući uvereni, da će i sami birači okrenuti pleća danasnjim svojim vodjama, radi njihovih neuredušnosti. Da je pak sit svojih lukađija, dokazom je, što je u malom Lošinju, gradit-

od sedam tisnica duša, glasovalo samih stoljudi za našega po izbor Talijana Vidoličića, proti njegovu kolegi, bivšem zastupniku Martinoliču.

Za Martinoliča nemari istarsko političko društvo, koja ga je ojedno sa našim dr. Dumičem izbrisalo iz broja svojih istomisljenika, čemu je mnogo doprinjela sa prvoj glasovita parbu sa sastojnim urednikom Sciolte.

Nas ūabo, zaognut se aureolum svoga pokojnog rođaka, cko i neima njegovu glavu, i sklon se pod krla političke ovinjestrne vlasti, stojeci na dobra sa svakim, koji nešto može, i uveren, da ga ujego ima sa čemu uoblastiti, da se ubroji među opreza talijansko i među Hrvate i možda među Niemce, kako je jedan njegov istominjek tvrdio, pobrinuo se, da postane zastupnik, a moguće, da se bada i na višu kariku skočiti, jer će biti najvjerniji talijanac u saboru Bože ma daj, neko se malo okrpa, a nam Hrvatima neće biti s njim majgor.

Nije ostao zadovoljan sa slavljem iza njegova izbora, jer se nitko ni osjetio nije, nego prevečer, mjesto razvjetje, zatrubila je glasba novu korānicu, sastavljenu od skutnje dalmatinice, a uglašena od našeg konkurenta K. koja počinma:

„Nella patria degli amici
Non si parla che l’ taljani!“

Izbor našeg Šime-Kvirina najmilije se je dojmovio ovanno radi njegova bistre umne i poštevnu značaju. Bude li mu dopusteno ispuštitati se, jer imade materijala izobilja.

Zupnik Corenica (Korenika) kod biskupa Flappa. U ovdješnjem židovskom lističu od 9. tek. m. čitamo pritužbu iz Svetvinčente, kako su toboz sežajeli u selu Juršići drugi duhovski blagdan demonstrirali proti talijanskom župniku Corenicu i njegovom župljom, a u čemu je doveo rečenoga dana u procesiji a sponjenu selo. Netko da je župnikov konju, na kojem je jašeo predvod obuhod, odrezao ruku, to da bi bio skoro utekao, dočinu su drugi vikali, živždali, stricljali i dapače kamenje bacali. Po dovršenom obuhodu, da je pošao župnik Corenica ravno u Palu pritužiti se biskupu Flappu.

Po došli izpovedanu, da nam o toj demonstraciji nije do danas ništa pozato, da je se zbilja proti župniku Corenicu i njegovom župljom rješju ili činom demonstriralo, mi to nadjeljuje ovladujemo.

Znadiamo i mi, da je župnik Corenica odlučan naš narod protivnik, i da on to u svakoj prigodi očito izkazuje; znadiamo da, da je većina stanovnika mjestanca Svetvinčente, sa občinskim glavarom na čelu, istoga političkoga mišljenja sa župnikom Corenicom, ali to još nikoga neovlašćava, da demonstrira proti župniku dok on vrši svoju službu, niti proti njegovim župljanim istomisljenikom, koji ovladuju bogoljuban čin.

Istina je, da se je ponio župnik Corenica naprav stanovnikom iz Juršići i naprav njihovom svećeniku na treći prosvidan nedostojno najprostirega stvara, a kamo li svećenika, ali pred javnošću on je već radi svog čina odsudjen, i kad je pošao tužiti se na Juršićanu biskupu Flappu, on ga je bez dvojbe najoštrije pokarao, te ga neće naimoći pravdu biskupova pedepsa.

Njegovi povici u kući božjoj naproti sudru po zvanju, kad je ovaj prikazivao Svetvinčenu nekravatu zrtu, necuren su doduše i među poludivljimi narodi, ali on će za iste sam očutiti stalno težku ali zasluzenu biskupovu pedepsu. On se nemože opravdati radi bogumarskih rječi: „ke parkerija že krešte“ izrečenih u crkvi sudrugu svećeniku, koji je čitao sv. misu, nu kažjan nemajući biti za to nego od onog, koji je na to pozvan i ovlašten.

Mihotići, 29. maja 1895.

Odsudjujući dakle demonstraciju — ako je u istinu bila — proti župniku Corenicu u Juršići, nekamo nipošto ublažiti njegovu kriviju radi nečuveng do sada, hvala Bogu kod nas, ponaučaju na treći prosvidan u crkvi Majke božje na Tromeđi.

Budući zemaljski kapstan. Glede pitanja o imenovanju budućeg zemaljskog kapetana za Istru donosi prazka Politika jedan viest iz Trsta, iz koje se uviđa, da od onih tri kandidata za zemaljskog kapetana, naime: Campiello, Rizzi i Canciani, ovaj posljednji najviše izgleda imade na predsjedničku stolicu. Ovoj viesti pridodaje navedeni list sasmatopravno slediće: „Da se podpotvogni i ostriari nevjerljata, u Istri ipak moguće kandidatura Canciani za zemaljskog kapetana, nadahnuto je njetko radikalni, židovsko-liberalni list „Independent“ (orga tršćanske iridentne) da eo zauzme i preporuci vapoznacut gozpodinu. Prema tomu donosi „Independent“ brutalan (!) i bezobražnu izjavu, da bi Canciani sa Hrcatima ido bio pravdu po stupao košt i sa Talijaninu. Mi bismo molili gospodu u... kući u Trstu, da nam izvole izraženo očekivanje i slutju dokazati. Kada je Canciani u svojem dosadašnjem djelovanju to očekivanje i u slotaju bar jednu jedinim činom opravdao? Možebiti kao predsjednik zemaljskog poljedjelskog vjeća time, što nije hotio u hrvatskom ili slovenskom jeziku sastavljenu podneske uvažiti ni primati? Ali kao načelnik grada Poreča, kog je okolicu izključivo Hrvati obitavaju, koji u svojem jeziku od glavarstva nikada ni reči ne čuju, gdje se njihov norac za gradnju talijanskih škola u gradu upotrebljava itd.?

Ovdje će nam ostati dužni odgovor. Ali pravci Tadijan mora biti izbran, zato se je koalicija svih amjerenskih elemenata u sastavu vjeću kod izbora brinula*. Okovo „Politik“ — a mi nedodajemo tumača.

Pastarski list nadbiskupa Careva na Hvaru. Iz Dalmacije piše nam prijatelj, da je i presv. nadbiskup hvarske izdalo pod pritiskom svetske oblasti okružnicu na sviju svećenstvo prigodom predstojećih izbora za dalmatinski sabor, jednaka ono, što je izdala istarski biskupi mjeseca aprila t. g.

Ovakve poslanice ili okružnice izdati će i neku drugi biskupi Dalmacije, jer se tih kani vezati muke mlađenju opozicionalnom svećenstvu. Dosjetiti će se i sami, koji se tomu poduzeću biskupa najviše veseli, i koji će odatle ubrati najbolji plod.

Zahvala.

Svim prijateljima i znancem, bližnjim i dalmatijom, koji su prigodom bolesti i smrti nezaboravnog našem otca, tasta i djeđa, gospodina

Ivana Košaka,

umirovljenog učitelja Vrpečice, umršćeg dne 27. maja 1895. u 80 godini stroje dobe, na budi koji način svoje saučesne izrazili i izkazali, te koji su iz bliza i iz daleka došli, da milog nam pojakuju do bladnog groba sprečao, izričimo ovim najsrdačnijom zahvalom.

Mihotići, 29. maja 1895.

Razvijeli sinovi i kćerke.

Najbolje vrsti česko pivo

iz gradjanske tvornice piva u Budjevciah (Česka) 1795—1895.

godina obstantka.

Odlukovano na glavni izložbah: god. 1894. u Beču dobitio prvo nagradu počastni diplom, u Mjetnici zlatni krt i zlatna medalja.

Dobavljač Nj. Vel. kralja Württemberžkog.

Glavni zastupnik i skladiste:

RUDOLF FISCHER U TRSTU

(Via Chiezza br. 5).

No boji se prispolobe sa bilo kojim plemenom, polag svjedočbe tehnologičkog muzeja u Beču.

Kamnik (Stein) u Kranjskoj postaja željnicice; liečenje pod upravom dr. Wackenreitera, koji si je to liječenje Knippovo prisojio u Worlitzhofen, i na klinici na hydroterapiju pri prof. Winterkutzu, za kožne bolesti pri prof. Kaposi i na živčanoj i psihiatricoj klinici prof. Kraft-Ebingu avestran manja i izkušta ekspresija. Lječilište je otvoreno od 15. maja do 26. septembra. Upite o zavodu i stanovih daje ravnateljstvo lječilišta.

Listinica uredništva.

Našim dopisnikom: Nekojim od naših dopisnika, koji nam poslaje podjelu sastavke u svetom broju "N. Sl.", koji će naći prigodom 25. godišnjice, poručamo ovim, da podjelu sastavku nećemo moći pružiti, jer tako nećemo svima mogli zadovoljiti. Molimo da klete i sve ostale bivše i sadnje dopisnike i suradnike da budu u svojim sastavcima, što kraci i jezgovitiji, i da nam dobitke sastavke na višem pripodati izvole.

Oglas natječaja.

Na temelju odluke občinskog zastupstva i u smislu zemaljskog zdravstvenog zakona od 17. marta 1874. otvara se natječaj na mjesto ličnički občine Kastav sa godišnjom plaćom od for. 1000 i for. 500 za pašal konja, ukupno sa for. 1500, koji će primati konja, ukupno sa for. 1500, koji će primati iz občinske blagajne u predplatnih mjeseci u obroču.

Liečnik će biti dožan liečiti bezplatno siromašne bolestnike i voditi občinsko zdravstvo predozvanje.

Za pobode ne siromašnih bolestnika ustanovljena je takša kao i za druga občinska poslanstva i dužan je o svom trošku držati občinski ličnički ormari, kojega mu občina bezplatno daje.

Službena pogodba biti će sklopljena za tri godine, a poslije od godine do godine uz određeni od tri mjeseca usprud od jedne ili droge strane.

Molbe obložene poveljom (diplomom) sveobčeg ličničkog i svjedočenom dokazujućom poznavanjem hrvatskog i slovenskog jezika, austrijske državljanstvo i drugimi svjedočbenim, koje bi bile u prilog, imaju biti podnešene podpisanim do 10. jula 1895.

Glavarnstvo občine
Kastav, 5. junija 1895.
občinski glavar:
Munić, v. r.

Izvrste c. kr. i skl. privilegovane
štrenci proti mildevu (peronospori)

inžinjera Živica

kojo su obćenito u parabi radi njihove jednostavnosti, ustrajnosti i lako uporabe za svaku vrstu trta. Te štrenci prodaraju se, premda su mnogo savršenije, po došađujućim nizkim cijenama.

Schivitz & Comp.
u Trstu.

Cijenike razaslijavaju na zahtjev franko.

Na sve e k. poštanske uredes-tvista razaslijavaju štrenci proti mildevu za 10 cent.

Izraduju također strojeve za snimanje, ne-

prestano djelujuće iškračnice itd.

Jakob Štrukelj, Trst

ulica Caserma br. 16. ulaz Piazza Caserma (naproti velikoj kasarni).

Prodaje po nerjerojatno nizkim cijenam staklo-vrste i engleske dvokolice (Bicycles). Zastupnik dvokolice

"A. Adler" iz tvornice H. Kleyer, Frankfurt, i "Viktoria Cycle Works" Wolverhampton (Engleska).

Dvokolice "A. Adler" avstrijskoga su gela i uporabljaju se kod njemačke vojske.

Jamči se za svako kolo 12 mjeseci, tko nezna vesti, nauci se ga bezplatno.

Pošilja se u pokrajino i na sve kraje.

Aite&Zadnik-Trst

Via Nuova na ugлу S. Lazaro,

preporučujem sl. občinstvu svoju trgovinu manufakturom robe.

Na skidanju natječu se posevno roba, kako

za ženske, tako za muškarce i dečet.

Veliki izbor pljata, pamuka, rublja, rubaca vunenih i svilnjih.

Velika zaliha svih potreba za šivalje i krojače.

U zalihi nalaze se također

vrijce svakajake boje, te se dobivaju i hrvatsko-slovenske trgovinice.

Napose se prepričavaju cijeli gradić u mjestu i okolici za sve školske potrebitne ručnog rada.

Uzorci se šalju na zahtjev franko.

Gовори se hrvatski i slovenski.

"Kupuj kod kevača, a ne pri kevačetu"
veli star provor.

To vidi po svoj pravici za moj zavod, jer sam tako velika trgovina, kakava je moja, ima radi gotovoga plaćanja velike mogućnosti blage i drugih prednosti, jesti strože, koji napisao samom kupovalac u korist doći moraju.

Kraeni uzorci zasebnim strankam gratis i franko.

Bogata zbirka uzoraka, kao dosada nikada, na krajnjem nefrankovanu.

Komadi za odjeće.

Peruvien i došting za vojčastvo, specijalno, precpisani komadi za uniforme c. k. čelnika, također za veterane, vatrogase, gombara, liveze, sukno za biljard i igraće stole, pokrivala za voz, loden. Velik izbor štajenskoga, kornjaka, tiroškoga lodna za gospodin i gospoje po izvornim cijenam tovarima i tako velikom izboru kako takovih ne može imati niti druge konkurenca. Najveći izbor samo flugajnoga sukna u najmodernijim bojama za gospoje. Sukno, koje se daje prati, putni ogrijati od 4 do 14 for. itd., također potrebe za krovje (kao podstave za rukave, gumbi, igle, konac itd.).

Jefino, primjerno, poštano, trajno, čisto vjeneno suknjeno blago i ne dobro kupovanje cijenja, koje imaju komičnu vrijednost odlikujuće za krovje, priporuča

Iv. Stikarofsky,

Brno (austri. Manchester).

Najveći izbor sukna u vrijednosti 1/4 milijuna for. — Pošilja se po poštarskom pouzeću.

Na oprez! Agenti i preporučavaci nadaju nedostatno avio blago pod znanimjem "Stikarofskog blaga". Da zabranjuju varanje p. n. odumiranaca, nazivajući, da takovim ljudem ne prodajem blago pod nikakvom pogodbom.

Svi strojevi za gospodarstvo

Peronospora štrenci slična Vermorelu
Samostalna peronospora štrenci sa si-
saljkom zračnog pritiska,

Vinske preše svakovrstnih načina.

Preše za masline, preše sa hidrau-
ličnim tlakom,

Poboljšanje drobila

Pivničarsko oruđje, vinske sisaljke, vinske cijevi

Preša za sieno i slamu.

Ljustilo za kuruzu, Čistilnica za žito
razpošilja uz jako sružene cijene uz jamstvo i na pokus

I.G. HELLER, WIEN (BEČ)

II/2° Praterstrasse N. 49.

Obširni katalogi za badava i prosti svake poštarine.

Preprodavaoci se traže.

Preporuča se stroge pažnje kod kupovanja istih strojeva od patvorenja.

ULJEKARNI EDE TOMAJA

u Zagrebu, Ilica broj 12

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekoji obće prokušani i vrlo koristni, osobito preparuke vredni liječivo:

Mazilo proti kostobiljili ili protinu, tizunu, kalanju i trganju u kosti, ukočenosti ili grčevom u žilama, boli u kukovima i kržicama, kostenom pogancu, probadanju, svakovrstnim ranama. — Cijena 80 kn.

Sladka voda za ka-ali ili breh i za prsa, kojima se lieči kašalj, prehlada ili katar u prsi, pljuči, teško di- sanje, promuklost u grlu, slipljost. — Cijena 80 kn.

Pojačeni željezoviti sirup (čije je proti slabosti, bljedlosti, skrofoloznosti, poluboljosti, djetinjstvu, kržljavosti, ženskim bolestima, slabokravnim, nemoci). — Cijena sladići 1 for.

Pojačene švedske kapljile ili švedska životna tinktura (Lebensessenz). Ovime se tim mredstrom oblijuče krv i zlatenac, popravlja i okrepljuje želudac i oblikuje glavnu hal, oblikuje teginu ili matinu, tjeru napuhlost i vjetre, otključa se bol u žiliči, žalutu grčevu, zatvara ili grčinu u trbuhu. Tko ova toli koristno djelujuće švedsku tinkturu redovito piše, sačvrst će se zdravlje, tjelesna snaga i zaprćiti razne bolesti. — Cijena sladići s napukom 50 kn.

Prah za blago ili za marvu, koji svakomu gospodaru preporučam za konjici kei i kušaj, za volive, krate i svilne, za lagano elenje, za objedljivanje želudeca i probave, kada blago neće rado zdrati, pa se napuhnu. Krave davaju od ajaga više i boljega mlijeka, kouji postaju čili i jaci. — Cijena jednom omotu 45 kn.

Švajcerske pilulice (najsigurnije sredstvo za čišćenje i sanjenje želudeca ili stomača i crijeva, za otvaranje, proti zapoklini, navali krv u glavi i prsu, tromost ili težini). — Cijena skutljici 70 kn.

Mazilo za blago (osobito za konje i volove proti ko- stojni boli, agrenčini, nategnutim žili, ukočenosti i oteklini poslije težkoga napora, za objedljivanje i okrepljivanje žili i živaca). — Jedna fissa 80 kn.

Antiseptična voda za usne i zube (začuvavaju od krovnice, zaprćije i uhačnje rubotolja, učvršćuje mesn oko zubi, raztopljuje usne, uklanja neugodni vonj). — 1 flasa 60 kn.

Fine parfume, mirisave vodice, razne pomade i boje za farbanje kose, sice sapune, praske za gospodje, sredstva za poljepšavanje; praske za čišćenje zubi, tisotine za zube, od kojih zubi poboljšaju.

Spužve za umivanje, kefice za zube. —

Razne sprave iz kaučuka, bandaže, povoje za rane, pojase, kiruržke sprave.

Ruskoga čaja, finog Jamaika-Ruma, Malaga-vina, francuzkoga Cognaca.

Zaliha mineralnih voda.

Sve po novinah oglašene medicinske specijalitete.

Tko naruči za pet forinti vrednosti, plaćam sam poštarinu.